

30. 12. 2024

Knihovny dostupnější a pozornost zaostřená na digitální gramotnost Co čeká Městskou knihovnu v Praze v roce 2025?

Rozšíření otevírací doby, otevření dvou nových Kiosků a rozšiřování povědomí široké veřejnosti o digitálních službách, to jsou hlavní očekávané události a témata roku 2025 v Městské knihovně v Praze (MKP).

Technologie i umění odštíhnout se

Zvyšování digitální gramotnosti a seznamování široké veřejnosti s digitálními službami státu si knihovny zvolily jako hlavní téma roku 2025 pro své vzdělávací a osvětové aktivity. Své stálé místo v programu neformálního vzdělávání tak mají oblíbené Digitální poradny, které lidem nabízejí možnost seznámit se v bezpečném prostředí s funkcemi mobilního telefonu a novými aplikacemi. Obsahem jsou nejen digitální služby státu, které nabízí Portál občana, ale i služby Digitální knihovny, možnosti E-knihovny, nebo funkce aplikace MKP.

Digitální služby se projeví i v přímých službách knihovny, která začne ve všech pobočkách sítě MKP akceptovat ověření totožnosti pomocí aplikace eDoklady a online ověření identity pomocí nástroje Bank ID. Dále budou rozvíjena témata umělé inteligence (AI) a virtuální reality (VR). Seznámit se s Aiou (čti Ájou), umělointeligentní knihovni asistentkou, je možné už nyní v pobočce Rajská zahrada (Praha 14), kde je na zkušebním pobytu. Dále se počítá s jejím nasazením v některém z Kiosků. Tematické programy s využitím virtuální reality jsou stálou nabídkou několika poboček (<https://www.mlp.cz/cz/o-knihovne/sluzby/virtualni-realita/>).

Na druhou stranu se v knihovně objeví i témata spojená s bezpečnostními aspekty digitálního světa, včetně potřeby digitálního detoxu a moderace přítomnosti v digitálním světě.

Do knihovny třeba i v neděli

Čtenářky a čtenáři se v knihovně se samoobslužnými prvky setkávají již od roku 2019, kdy bylo zahájeno samoobslužné půjčování v Ústřední knihovně (Praha 1). Technologie umožnila knihovně rozšířit nejen nabídku akcí pro veřejnost (počet akcí vzrostl až na současných 8000 za rok), ale postupně také dostupnost služeb. První samoobslužný Kiosek byl v Centru Černý Most (Praha 14) otevřen v březnu 2022. V roce 2025 se plánuje otevření dalších dvou Kiosků, a to v obchodním centru DBK (Praha 4) a Westfield Chodov (Praha 11). Kiosek neposkytuje plnohodnotné knihovní služby (pobytové, vzdělávací a kulturní), ale je rychlou alternativou pro vrácení a půjčování knih na dobře dostupném místě s širokou otevírací dobou.

Rozšíření dostupnosti knihovních služeb přinese i připravovaná změna otevírací doby vybraných poboček. V první vlně budou zařazeny Ústřední knihovna (Praha 1) a pobočka Dejvice (Praha 6,

v budově Národní technické knihovny), které nabídnou možnost využívat knihovnu například v neděli. Rozšířená otevírací doba bude bez přítomnosti knihovnic a knihovníků a vstup do knihovny bude podmíněn (stejně jako do Kiosku) platným čtenářským průkazem. Zájem se předpokládá zejména ze strany studentů, i s ohledem na diskuzi o nedostatku studijních míst v Praze.

Nové a revitalizované knihovny

Na Černém Mostě (Praha 14) bude dokončena stavba nového Polyfunkčního domu Černý Most, ve kterém najde své sídlo i nová pobočka MKP s velikostí kolem 1000 m². S architektonickým ateliérem Loxia probíhají práce na projektu interiéru, který by měl nabídnout pohodlný výběr knih i příjemné vybavení pro pobytové služby. Otevřením knihovny v roce 2026 se zaplní další bílé místo na dostupnosti knihovnických služeb na mapě Prahy.

Pozornost bude zaměřena i na revitalizaci (obnovu) interiéru několika stávajících poboček. Nový kabát podle návrhu ateliéru monom by měla dostat významná pobočka Smíchov (Praha 5) umístěná v budově secesní Smíchovské tržnice z roku 1908, ale i dvě sídlištní knihovny umístěné v objektech občanské vybavenosti. Nad lepším využitím prostoru pobočky Bohnice (Praha 8) se bude zamýšlet Studio Virtua a úpravy interiéru v pobočce Opatov (Praha 11), která by pak měla nabídnout i příjemnější prostor pro akce, jsou projednávány s architektkou Karolínou Kripnerovou.

Zahájeny budou práce na projektu nového bibliobusu. Pojízdna knihovna je tradiční službou MKP, kterou poskytuje od roku 1939. Aktuální vozový park tvoří dvě vozidla, Crossway z roku 2008 a Oskar (Fiat Ducato) z roku 2013. Projekt počítá s obnovou staršího (a většího i těžšího vozidla, které se dlouhodobě ukazuje do pražského provozu jako nevhodné) za multifunkční a menší vůz s širokým využitím pro pravidelné stanice i „propagační“ výjezdy (festivaly, akce).

Ať se umíme odstříhnout od toho, co nás svazuje přeje z knihovny Lenka Hanzlíková.